

ENQUESTA

Conciliació en temps de COVID-19 a Osona

Presentació

L'enquesta de *Conciliació en temps de Covid-19* a Osona, s'emmarca en el context de confinament provocat per l'estat d'alarma com a conseqüència de la pandèmia. L'enquesta es realitza per conèixer la situació en la que es troben les famílies amb menors residents a Osona i aportar informació i coneixement a institucions, teixit empresarial, entitats, etc, per tal de visualitzar les necessitats d'actuació.

Aquesta enquesta forma part del seguiment que l'Observatori Socioeconòmic d'Osona ha realitzat de l'impacte de la pandèmia en les condicions de vida, juntament amb dades de salut, mercat de treball i mobilitat. Totes aquestes dades es poden consultar al web www.observatorisocioeconomicosona.cat.

Juny del 2020

Metodologia

S'ha realitzat una enquesta online (CAWI) de forma aleatòria a la població resident a Osona. L'univers de la mostra són les llars amb menors d'edat que resideixen a la comarca. La mostra, malgrat la representativitat per difondre-la de forma aleatòria, presenta alguns biaixos en la representativitat de col·lectius amb menor accés a internet, per tant, no podem afirmar que els resultats del conjunt de la mostra siguin completament representatius pel conjunt del nostre univers d'estudi, encara que ens aproximem a la situació pels diferents col·lectius on sí obtenen representació mostral.

Cal destacar que la mostra per les famílies amb fills en educació especial és petita, per això caldrà tractar-la a part en un altre estudi qualitatiu.

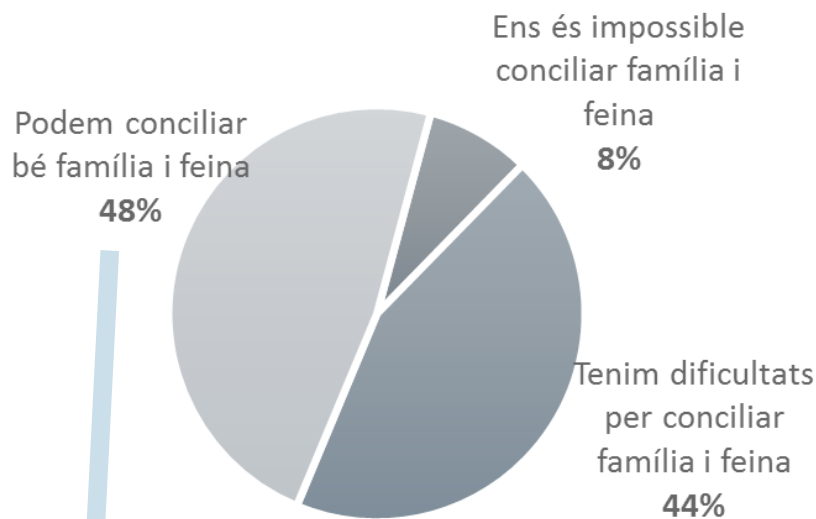
Assumim alguns biaixos de representativitat pel mètode CAWI en alguns col·lectius que observem infra-representats, amb un interval de confiança del 95%, el marge d'error del conjunt de la mostra és del 2,06%.

L'enquesta *Conciliació en temps de Covid-19* es va realitzar entre el 30 d'abril i el 29 de maig d'aquest any. Dirigida a adults que conviuen en llars amb menors a la comarca d'Osona, han respost l'enquesta 2.405 persones, de les quals s'han donat per vàlides 2.258 enquestes.

Principals destacats

Poden conciliar les famílies amb menors a Osona durant el confinament? I quines perspectives tenen?

Conciliació durant el confinament

Només el **30%** té perspectives de conciliar bé després del confinament.

Quines famílies amb menors tenen més dificultats per conciliar?

Les famílies amb fills amb diversitat funcional o ser família monoparental.

Les famílies on tots els adults treballen, ja sigui fora de casa o teletreball.

Les famílies que tenen més menors de dotze anys.

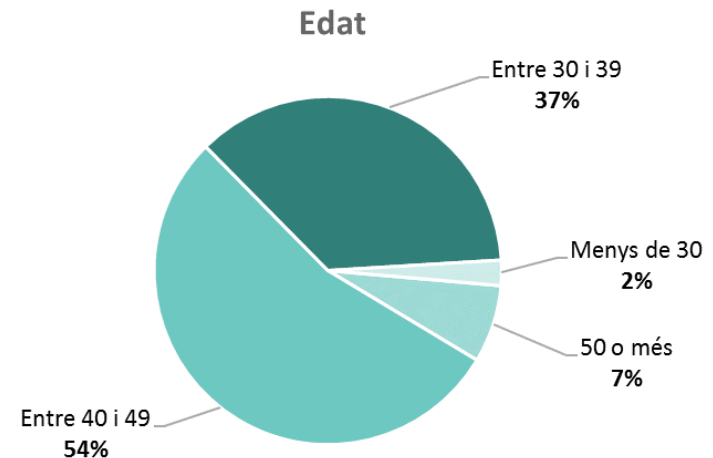
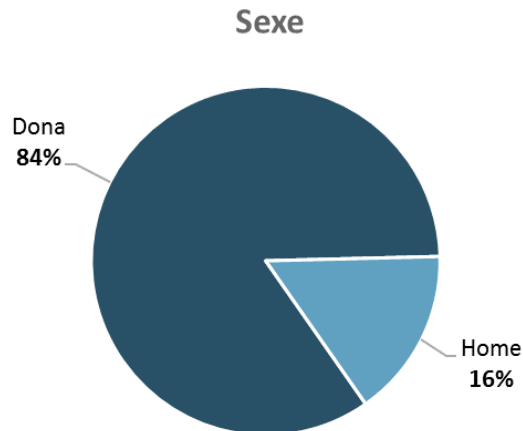
- El **52% de les famílies** amb menors a Osona manifesten que **tenen dificultats per conciliar família i feina**.
- Només el **30%** diu que quan acabi el confinament podrà conciliar bé.
- Les famílies amb fills amb **diversitat funcional i les monoparentals** són famílies que tenen més probabilitats de tenir més dificultats per conciliar.
- Les famílies on **tots els adults treballen** tenen més dificultats per conciliar. No s'observen diferències entre teletreballar i treballar fora de casa a l'hora de conciliar.
- Les famílies que tenen com a mínim **un adult que no té activitat laboral** són les que millor poden conciliar.
- Les famílies que tenen **fills de 12 anys o més**, en general no tenen gaires dificultats per conciliar.
- Les **dificultats de conciliació augmenten en la mesura que augmenten els nombre de fills de 12 anys o menys** a la llar i disminueixen el nombre d'adults.
- Només en el **12%** de les llars hi ha menors que **no realitzen activitats escolars** durant el confinament.
- En el **84% de les llars, l'escola està fent activitat escolar i seguiment**, mentre que hi ha un 4% que fan activitat però no hi ha seguiment per part de l'escola.
- El **79% dels menors** requereixen algun tipus de **suport en les tasques** escolar per part dels adults de la llar.
- El **42%** considera que dona un suport familiar a les tasques escolar suficient, i el 41% considera que és notable o excel·lent. Només el 17% considera que és insuficient.

Resultats descriptius

En quina situació es troben les llars amb menors d'Osona?

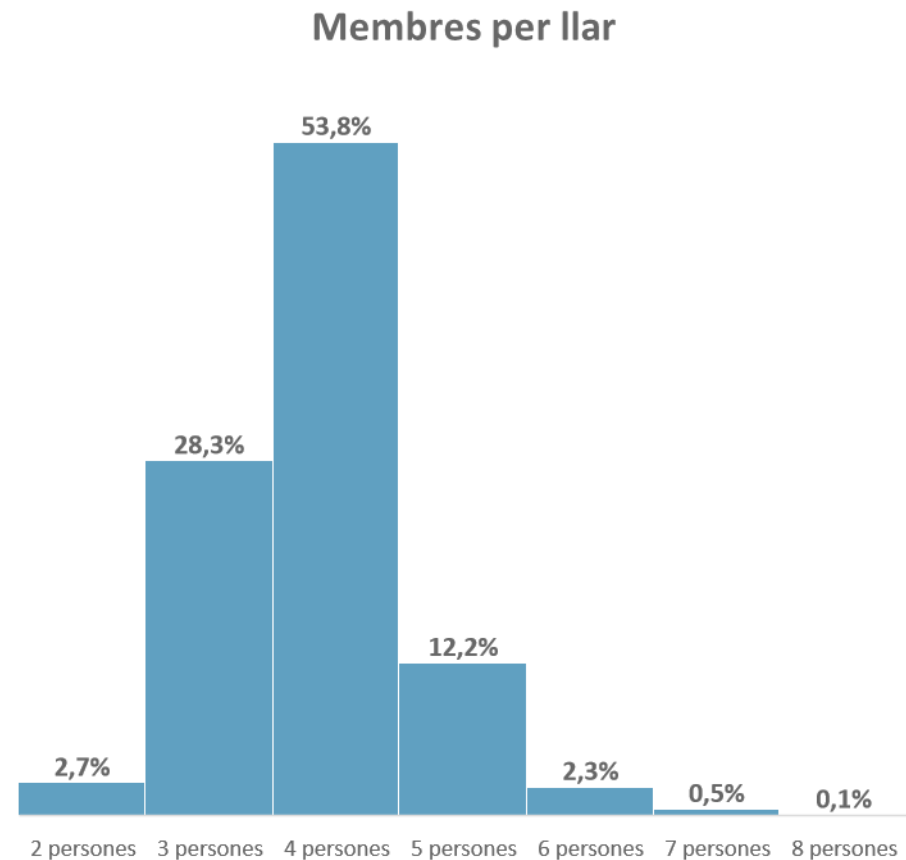
Descripció dels adults que han respost representant a la llar

Les respostes s'han recollit a tot el territori, n'hi ha de 48 dels 50 municipis de la comarca. Han respost majoritàriament dones (84%) i per edats predominen les respostes d'aquells que tenen entre 40 i 49 anys (54%), seguits dels que tenen entre 30 i 39 anys (37%).

Composició de la llar

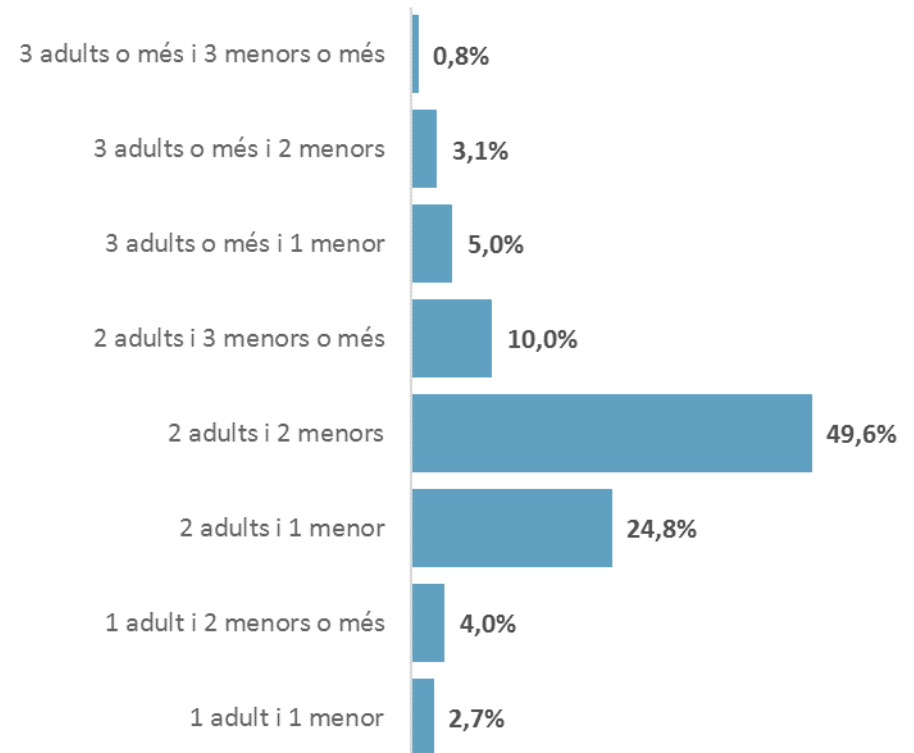
- En relació al nombre de persones que viuen a la llar, predominen les llars amb 4 membres, amb un 53,8% de les respostes.
- El 28,3% dels enquestats viuen en llars de 3 membres, i el 12,2% ho fan en llars de 5 persones.
- La resta de tipologia de llars són molt minoritàries; el 2,7% són llars amb dues persones, el 2,3% llars amb sis persones, i només el 0,8% dels enquestats viuen en llars de set persones o més.

Composició de la llar

- El 84,4% de les llars que han participat en l'enquesta són llars on hi conviuen dos adults.
- Les famílies majoritàries són les que estan formades per dos adults i dos menors (49,6%), seguides de les llars amb dos adults i un menor (24,8%) i les de dos adults i tres menors (10%).
- Les llars on conviuen tres adults o més amb algun menor representen el 8,9% de les respostes.
- Mentre que les llars monoparentals són el 6,7%.

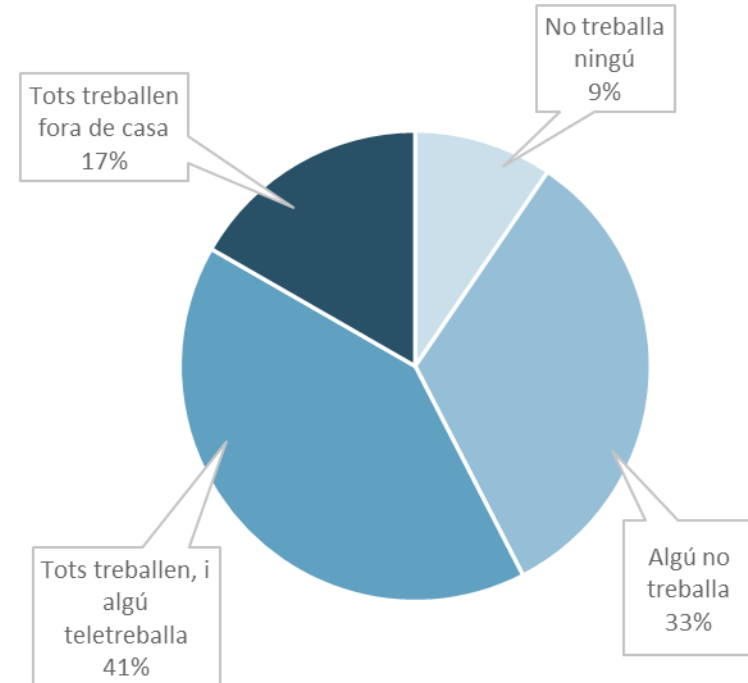
Tipus de llar

Llars segons la situació laboral dels adults

- Respecte a la situació laboral de les llars amb menors, trobem que a Osona, només el 17% es troben en una situació en que tots estan treballant fora de casa, malgrat les mesures de confinament. Ara bé, en el 41% de les llars, tots treballen però tenen com a mínim a algú que fa teletreball des de casa. En total en el 58% de les llars amb menors, tots els adults treballen.
- En canvi, ens trobem que hi ha un 9% de les llars amb tots els membres de la llar sense treballar, ja sigui per situació d'atur, baixa laboral, ERTO al 100% o una altra situació equivalent. I un 33% amb llars on hi ha com a mínim una persona en aquesta situació de no treballar, encara que la resta treballi.

Situació laboral dels adults durant el confinament

Llars segons la situació educativa dels menors

- En relació a les llars segons la situació educativa dels menors, trobem que hi ha força diversitat en la situació dels menors. Per una banda hi ha un 12,5% de les llars que no tenen cap menor a primària o en etapes inferiors, és a dir, els menors estan en edat d'estar a l'ESO o en estudis post-obligatoris.
- El gruix més important de les llars són les que tenen com a mínim un menor a primària i cap a infantil, independentment si tenen fills a etapes educatives superiors, són el 34,4% de les llars. En menor freqüència, el 15,5% tenen com a mínim un menor a infantil i primària i el 12% només fills a infantil i cap a primària.

Llars segons l'etapa educativa dels menors

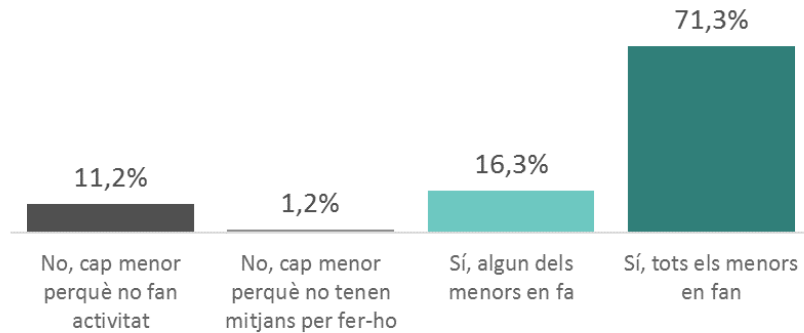

- Llars sense cap menor a primària o en etapes inferiors
- Llars amb 1 menor o més a primària i cap a infantil
- Llar amb 1 menor o més a infantil i 1 menor o més a primària
- Llars amb 1 menor o més a infantil i cap a primària
- Llars amb 1 menor o més a llar d'infants o < 3 anys no escolaritzats

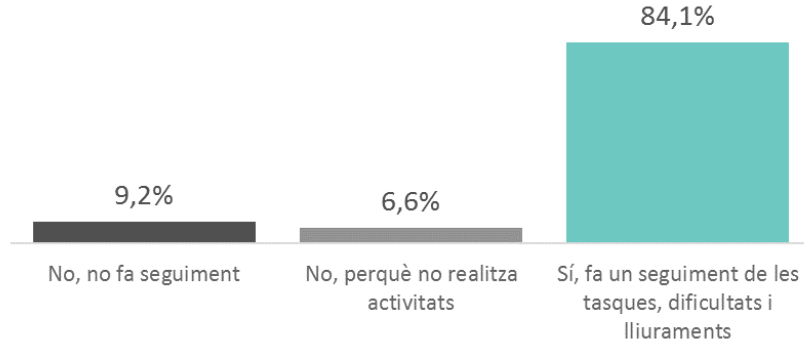
- Per l'altra banda, tenim el 25,6% de les llars amb com a mínim un menor en edat de llar d'infants o inferior, independentment de tenir altres menors en altres etapes educatives.

Activitat escolar

Fan activitat escolar els menors durant el confinament?

Fa seguiment de les activitats l'escola durant el confinament?

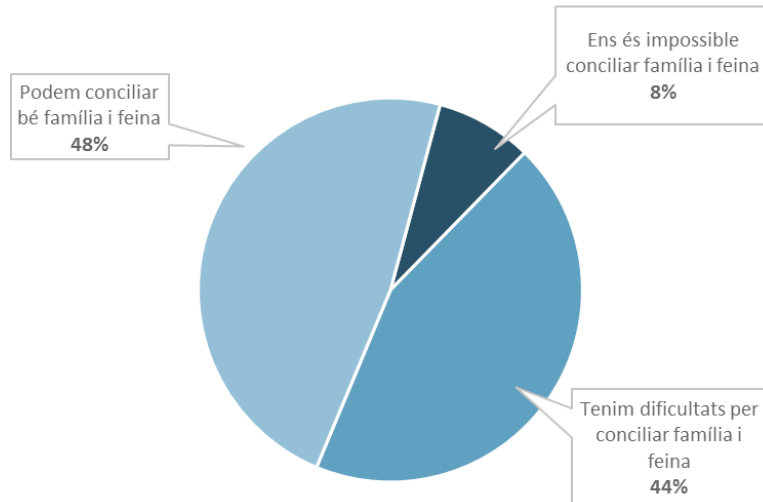

- Pel que fa a l'activitat escolar, en la gran majoria de casos (71,3%), es trobem en llars on tots els menors realitzen activitats i en la majoria de casos (84,1%), l'escola està realitzant seguiment durant el confinament.
- En la majoria de casos on no es realitza cap activitat es corresponen a casos on els menors són d'etapes educatives inferiors, llars d'infants o nadons.
- Pocs són els casos, especialment en alguna escola pública, on es detecta que no hi ha seguiment per part de l'escola, però no és la norma general.
- El 17,4% de les llars manifesten que el suport escolar que han fet les famílies és insuficient, el 41,7% suficient i el 41% notable o excel·lent.

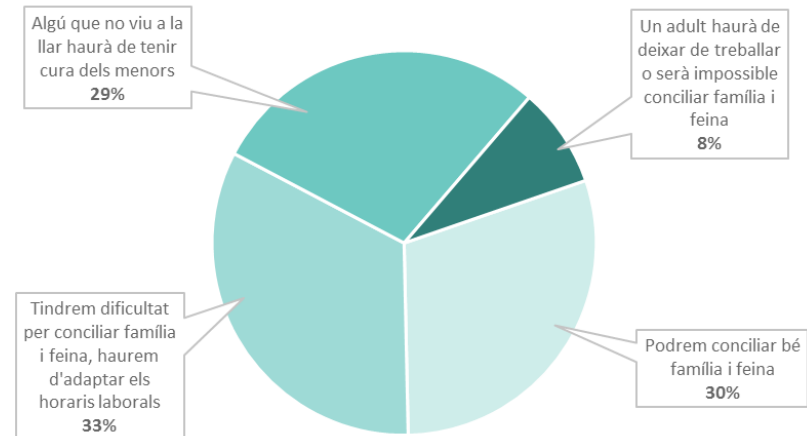
Conciliació laboral i familiar durant el confinament

- Finalment, els resultats de l'enquesta mostren que el 48% de les llars amb menors poden conciliar bé família i feina durant el confinament, mentre que el 44% argumenta que té certes dificultats i el 8% que li està resultant impossible.
- Ara bé, només el 30% afirma que podrà conciliar bé després del confinament sense el suport de les escoles, per la resta o s'hauran d'adaptar horaris, deixar de treballar o implicar a una tercera persona.

Conciliació durant el confinament

Expectatives de conciliació després del confinament

Resultats explicatius

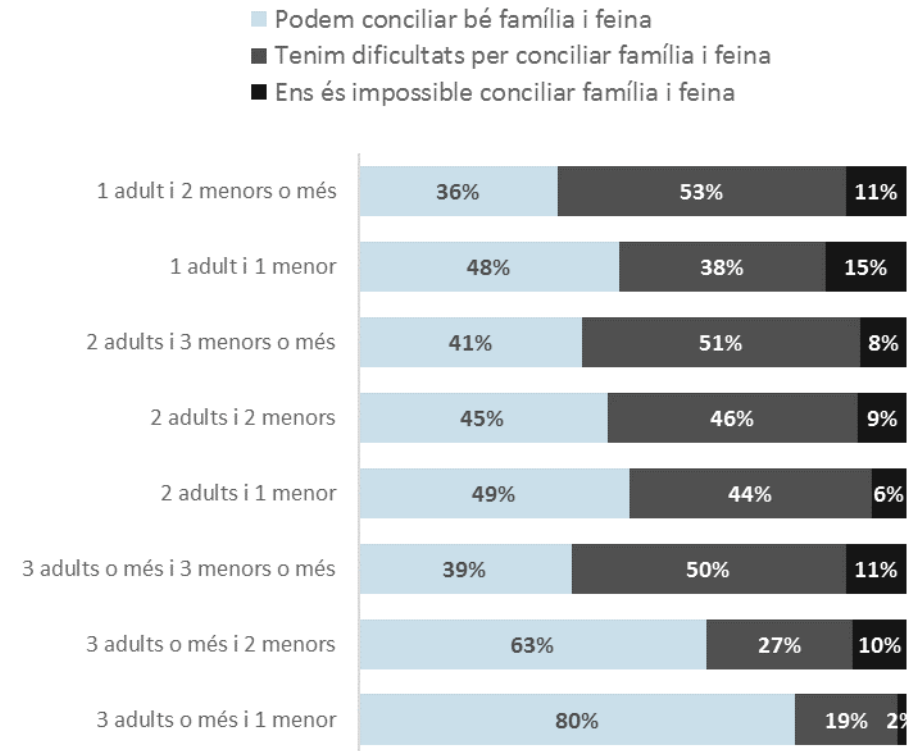
Què facilita i dificulta la conciliació durant el confinament?

La tipologia de la llar afecta a la conciliació?

A través d'aquesta enquesta es volia comprovar si el tipus de llar, la situació laboral dels adults, l'edat i situació escolar dels menors d'edat, el tipus d'escola, el tipus de municipi o la professió dels pares eren variables rellevant per explicar les diferències de conciliació durant la situació de confinament generada per la COVID-19 a Osona.

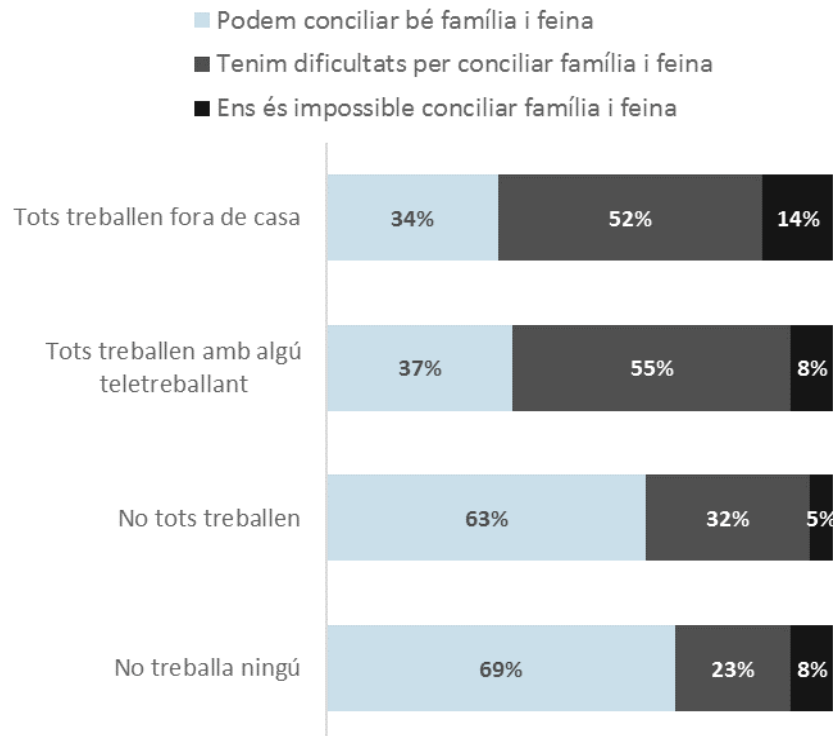
- L'enquesta permet visualitzar que existeixen algunes diferències entre el tipus de família i la conciliació.
- El 80% de les famílies amb tres o més adults i només un menor poden conciliar bé, mentre que només ho fan el 36% de les famílies amb un adult i dos o més menors. Encara que no s'observen diferències molt grans amb la resta de tipologies de famílies.

Conciliació i tipologia de la llar

La situació laboral dels adults afecta a la conciliació?

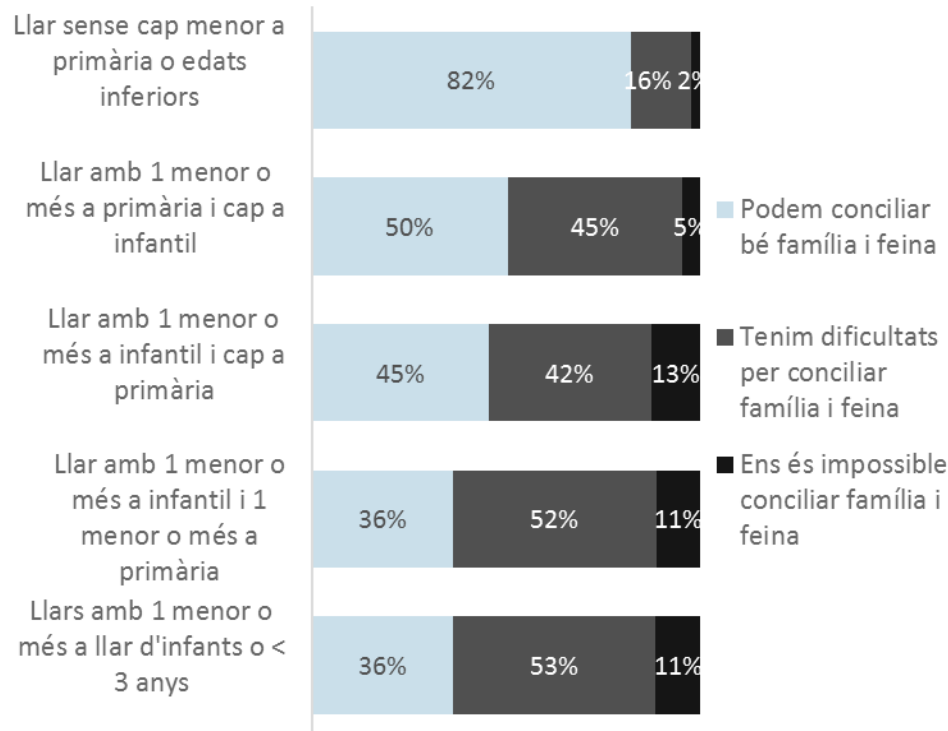
Conciliació i situació laboral dels adults

- Sí que s'observen diferències, però, amb la situació laboral dels adults i la conciliació familiar i laboral.
- La diferència que s'observa és entre les famílies que tenen un adult que no treballa i pot estar pendent dels menors i les famílies on tots els adults treballen, sigui teletreballant o fora de casa, les dificultats per conciliar augmenten en el mateix grau.
- Amb aquest gràfic es pot visualitzar que no existeixen diferències amb el nombre d'adults que no treballa, el fet d'haver-hi un mínim d'un adult que no treballi laboralment, ja augmenta les probabilitats de conciliar bé. Alhora veiem que no hi ha diferències en el fet de treballar fora de casa i teletreballar, existeixen les mateixes probabilitats de conciliar amb dificultats.

La situació escolar dels menors afecta a la conciliació?

Conciliació i situació escolar dels menors

- Per l'altra banda, trobem algunes diferències entre conciliar i la situació escolar dels menors, lligada a l'edat. Mentre que el 82% de les famílies sense menors a primària o edats inferiors poden conciliar bé, per la resta, on sí tenen menors de 12 anys, les dificultats per conciliar augmenten.

- No s'observen diferències significatives entre els menors de 12 anys o menys, encara que hi ha més dificultats quan aquests són més petits. La diferència més gran està entre les famílies que tenen menors de 12 anys o menys i el nombre d'aquests menors, i entre les famílies que no tenen menors de 12 anys o menys.

Variables no determinants per conciliar durant el confinament

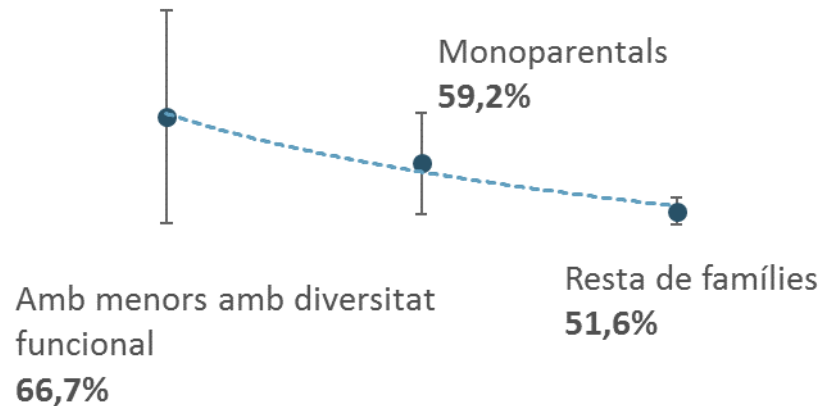
Ara bé, quines variables són rellevants per explicar que una família tingui dificultats per conciliar durant la situació generada per la COVID-19?

- A través del contrast de les diferents hipòtesis generades en aquesta enquesta, es pot concloure que **no s'observa significació entre la conciliació i el tipus de municipi, el tipus d'escola i el tipus de professió dels pares.**
- El seguiment que realitza l'escola presenta resultats similar entre escola pública i concertada, malgrat si s'observa que el seguiment de l'escola pública és lleugerament inferior, la diferència no és prou significativa per explicar diferències en la conciliació.
- La professió dels pares manté una relació espúria amb la conciliació, ja que les professions que milloren les possibilitats de conciliar són aquelles on més treballadors han quedat a l'atur o estan en ERTO, fet que genera que estiguin sense treballar laboralment a casa i per tant, puguin conciliar millor.

Variables determinants per conciliar durant el confinament: tipus de família

- Sobre la tipologia de la llar no existeixen variables significatives que expliquin una millor o pitjor conciliació.
- Ara bé, sí que s'observen diferències significatives quan a la llar hi ha menors **escolaritzats a educació especial i per les famílies monoparentals**. Encara que, al tractar-se de pocs casos, i tenir una mostra reduïda, els resultats no són del tots concloents i per això es fa un focus en profunditat sobre les necessitats d'aquestes famílies.

Probabilitat per tenir dificultats per conciliar durant la situació generada per la COVID-19

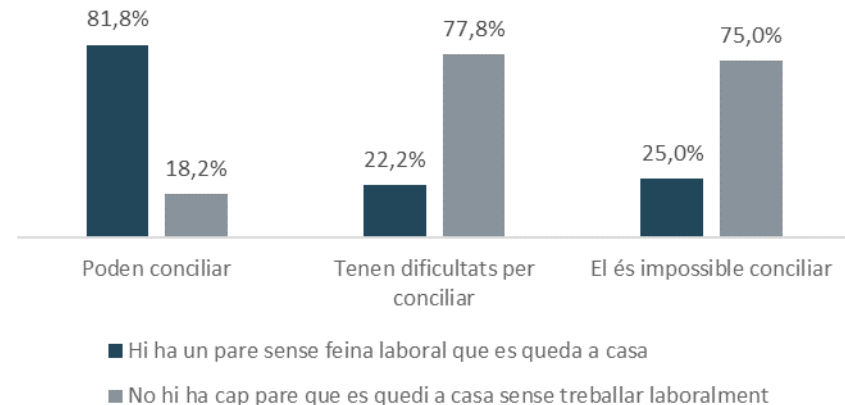

Elaboració pròpia a través de l'enquesta Conciliació en temps de Covid-19

Variables determinants per conciliar durant el confinament: fills amb diversitat funcional

- El 33,3% de les famílies que manifesten que poden conciliar ho fan perquè tenen un pare o mare que es queda a casa per tenir cura del fill o filla.
- Aquells que treballen i poden conciliar (18,2%) argumenten que tindran dificultats per conciliar més endavant.
- Per tant, veient els resultats es conclou que tenir un fill amb diversitat funcional és determinant per tenir dificultats per conciliar, només ho poden fer aquells que tenen un mare/pare/tutor amb dedicació exclusiva.

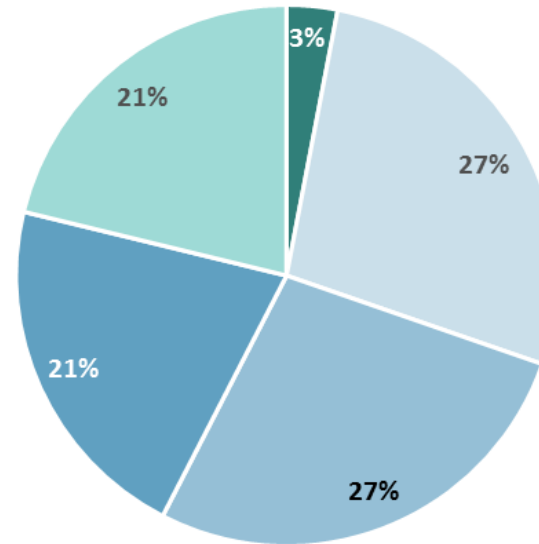
Els que poden conciliar ho fan perquè la majoria té un adult que es queda a casa sense treballar laboralment

Variables determinants per conciliar durant el confinament: menors amb diversitat funcional

- Molt pocs, només el 3% diuen que podran conciliar bé encara que tots treballin.
- El 21% manifesta que ho podran fer perquè algun mare o pare no treballa.
- La resta, el 76%, tindrà dificultats per conciliar, el 21% es planteja que un adult deixi de treballar per conciliar.
- El 40% de les llars amb menors amb diversitat funcional considera que el suport familiar que poden donar als seus fills és insuficient, a diferència de la resta de famílies que només un 17% considera insuficient aquest suport.

Perspectives de conciliació familiar i laboral en les llars amb fills en educació especial

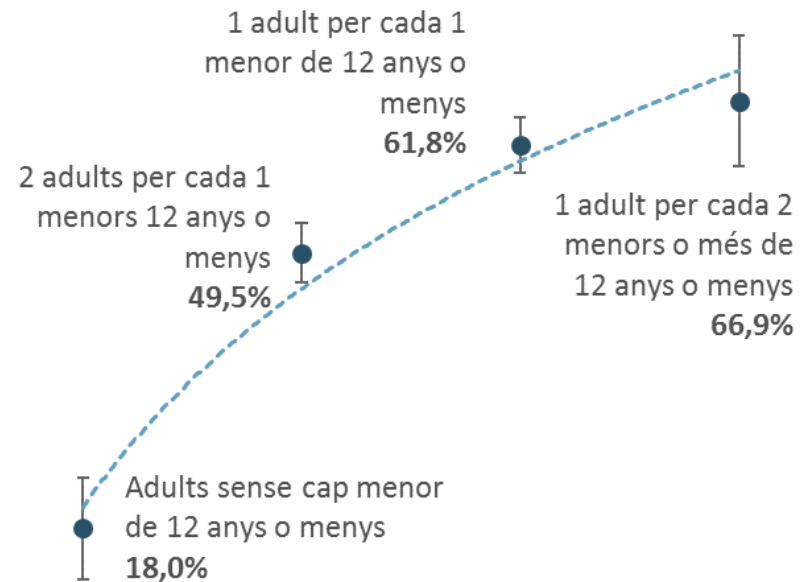
- Podrem conciliar bé família i feina encara que tots treballem
- Algú que no viu a la llar haurà de tenir cura dels menors
- Tindrem dificultat per conciliar família i feina, haurem d'adaptar els horaris laborals
- Un adult haurà de deixar de treballar o serà impossible conciliar família i feina
- Podrem conciliar bé família i feina perquè hi ha un pare que no treballa.

Elaboració pròpia a través de l'enquesta Conciliació en temps de Covid-19

Variables determinants per conciliar durant el confinament: adults i menors de 12 anys

- El nombre de menors de 12 anys o menys i el nombre d'adults és determinant per conciliar millor o pitjor.
- Mentre que les llars sense menors de 12 anys o menys tenen poques probabilitats de tenir dificultats per conciliar, aquestes augmenten significativament quan hi ha un menor d'aquestes edats i segueixen augmentant a mesura que augmenten els menors i disminueixen els adults que en poden tenir cura.

Probabilitat per tenir dificultats per conciliar durant la situació generada per la COVID-19

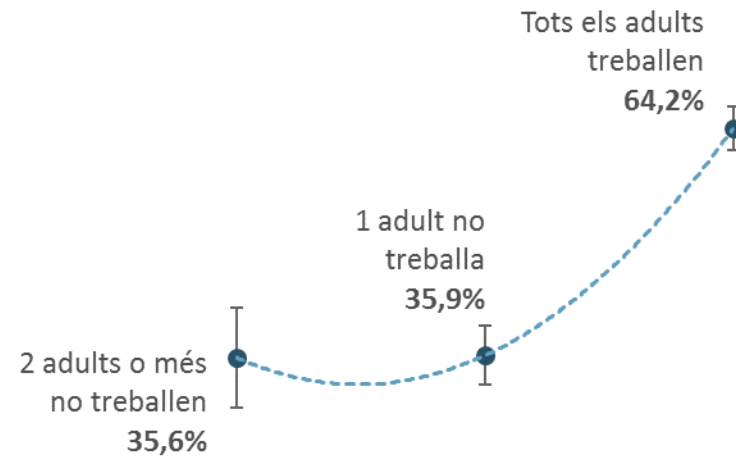

Elaboració pròpia a través de l'enquesta Conciliació en temps de Covid-19

Variables determinants per conciliar durant el confinament: situació laboral dels adults

- El fet de tenir un adult que no treballa i pot tenir cura dels menors augmenten les probabilitats de conciliar bé.
- Mentre que no hi ha diferències entre el nombre d'adults que no treballen, les probabilitats de tenir dificultats per conciliar augmenten del 36% al 64% en el moment que tots els adults estan treballant laboralment, independentment si treballen fora de la llar o teletreballant des de casa.

Probabilitat per tenir dificultats per conciliar durant la situació generada per la COVID-19

Elaboració pròpia a través de l'enquesta Conciliació en temps de Covid-19

Perspectives i conclusions

Quines perspectives hi ha per conciliar i on s'hauria d'actuar?

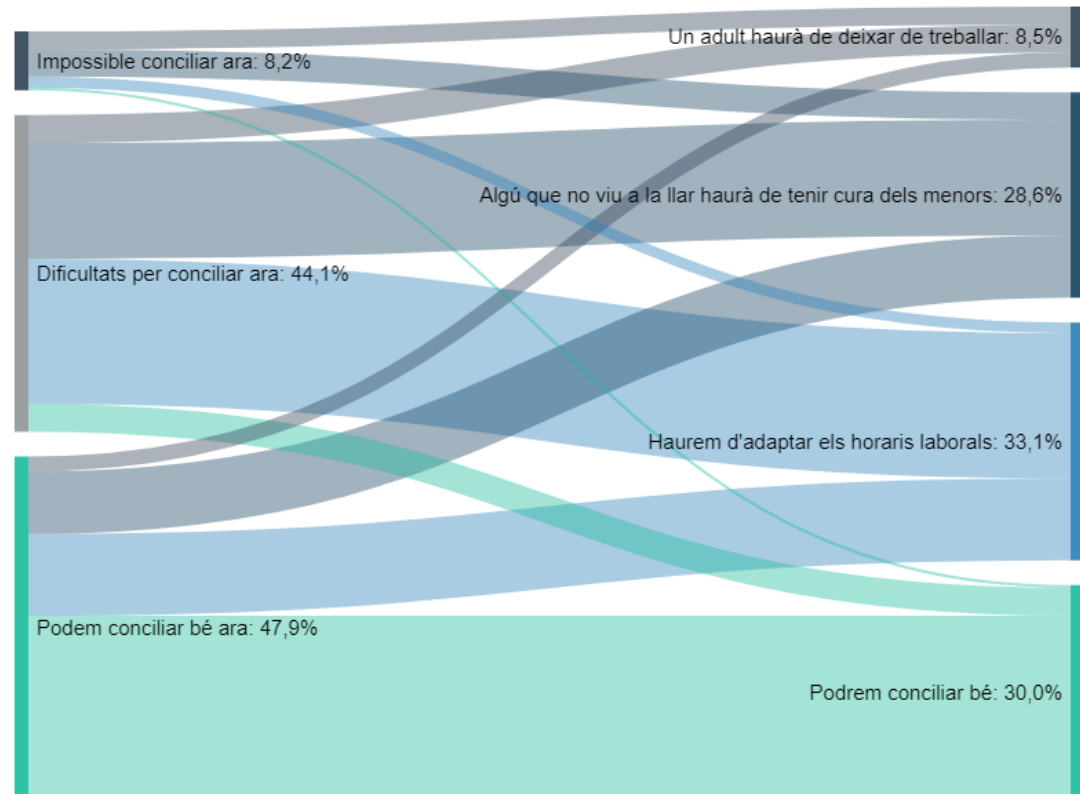
Creació

Agència d'Emprenedoria,
Innovació i Coneixement

OBSERVATORI
SOCIOECONÒMIC
D'OSONA

Conciliació actual i perspectives de futur

- Actualment ens trobem que un 47,9% de les llars d'Osona poden conciliar bé, un 44,1% tenen dificultats per conciliar i un 8,2% els és impossible. Però quan observem les perspectives de futur, les llars que diuen que podran conciliar bé es redueixen al 30%.
- Si no hi ha suport escolar, les expectatives de tornar a la feina, fa que un 33,1% de les famílies es plantegi adaptar els horaris laborals per poder conciliar, un 28,6% recórrer a algú extern a la llar per tenir cura dels menors i un 8,5% que algun dels adults deixi de treballar per poder conciliar bé.

Perspectives de futur

- Els que tenen millors perspectives de conciliar després (85%) ja ho podien fer durant el confinament, i per tant, molts pocs dels que tenen ara dificultats veuen la situació futura amb millors condicions. Encara que només 53,7% dels que poden conciliar bé durant el confinament ho podran seguir fent. El 41,9% o hauran d'adaptar horaris laborals o necessitaran una persona externa per tenir cura dels menors.
- Pels que ja tenien dificultats les seguiran tenint. El 45,8% pensa que haurà d'adaptar horaris laborals i el 36,7% pensa que necessitarà una persona externa per cuidar els menors.
- I per aquells que els era impossible conciliar en confinament, el 30,4% s'està plantejant que algú deixi de treballar per tenir cura dels menors.
- Probablement, el fet d'haver de deixar de treballar per tenir cura dels menors (8,4%) impactarà més en les dones que en els homes.

Conclusions

Principals conclusions

L'Enquesta de conciliació en temps de COVID-19 a Osona permet concloure que una part important de les famílies amb menors tenen dificultats per conciliar la feina i la família. La manca de polítiques públiques a favor de la conciliació familiar i laboral entre els col·lectius amb més dificultats provoca que les expectatives per després del confinament no siguin favorables. L'Escola és un dels actors principals que millora la conciliació, sense aquesta, si no hi ha xarxa familiar que es pugui ocupar dels menors, la situació no és favorable; i té conseqüències en la pèrdua de productivitat a la feina, en l'augment de la bretxa de gènere i en la salut física i mental.

La conciliació familiar i laboral hauria de ser una de les polítiques públiques més rellevants a l'hora de millorar indicadors transversals vinculats al benestar, la producció, la salut i la competitivitat econòmica. En aquest sentit, la situació a Osona requereix d'una actuació pública per reconduir les actuals perspectives i casuístiques; així mateix, cal preveure polítiques, que en un altre probable confinament, cobreixin les necessitats i les dificultats que han quedat reflectides en aquesta enquesta.

Algunes respostes qualitatives dels enquestats

"Al estar treballant tots dos pares fora de casa i tenir un infant de 2 anys, hem necessitat ajuda de tercers."

"Amb el teletreball i els nanos a casa que necessiten del teu suport, és molt difícil rendir i fa que hi acabis destinant més hores a la feina."

"Cal flexibilització jornades laborals. Cal repensar activitats en línia (grupals, interactives, debats, etc.) i més acompanyament de tutors als alumnes."

"Estic molt contenta amb la implicació de l'escola perquè les nenes no perdin el contacte amb els mestres i amics i perquè no perdin l'hàbit de fer tasques escolars."

"Com que el meu home i jo hem hagut de reduir les hores de treball per poder conciliar, la nostra facturació se'n veurà ressentida, però no prou per poder accedir a una ajuda. Teletreballar és ideal, si els fills són a l'escola."

"Depèn de l'edat dels menors que sigui més fàcil de conciliar."

Algunes respostes qualitatives dels enquestats

"El rendiment laboral fet teletreball amb nens es molt complicat."

"Els meus fills tenen 14 i 16 anys. Són més autònoms."

"És complicat! Molts nens s'acabaran quedant sols a casa amb tauletes, tele, etc."

"La persona que s'haurà de fer càrrec dels menors serà l'avi, persona de risc."

"No es valora prou la feina dels mestres aquests dies. Els meus fills no havien estat mai tantes estones sols estant jo tot el dia a casa."

"Quan haguem d'anar a treballar els dos, tindrem seriosos problemes per deixar els nens, segurament una part del sou haurà d'anar destinat a pagar (primer buscar) algun cangur..."

"Sóc mare separada fa 6 anys, les meves filles han d'estar soles totes les hores que jo treballo. Sense suport familiar, ja que la meva mare té problemes de salut. "

"La part emocional és el que pitjor portem."

Algunes respostes qualitatives dels enquestats

"Sanitaris els dos, zero opcions de vacances/adaptar horari i els avis són persones de risc... els nostres fills mai havien passat tantes hores fora d'escola sense nosaltres..."

"Nens saturats de tasques, adults teletreballant fent més hores que mai... costa trobar un dispositiu lliure per treballar."

"Jo estic de baixa laboral però si tots dos haguéssim de teletreballar seria molt més complicat conciliar família i feina."

"Faig de mestra. Durant el dia cuido els menors de casa i a la nit corregeixo i preparo activitats pels alumnes. Quan haig de fer videoconferències haig de deixar els menors amb els avis."

"Durant l'estat d'alarma sempre que hem anat a treballar els dos (treballem només matins) ha vingut algú de fora la llar a cuidar del menor. Sinó és impossible conciliar."

"Si es pogués continuar fent teletreball, seria possible conciliar sinó no."

Amb el suport de

